

kenbaar maakt. Dat lijkt mij heel normaal in een debat.

De **voorzitter**: Wenst nog iemand het woord? Ik constateer dat dit niet het geval is. In derde termijn is het woord aan de heer De Boer.

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **De Boer** (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb een vraag voor de minister, zodat wij zijn stemgeluid ook nog even kunnen vernemen. Ik heb begrepen dat het desbetreffende kort geding zo ongeveer boven het hoofd van de minister hangt als het wetsvoorstel wordt aangenomen. Daarover zijn namelijk al teksten verschenen. Overweegt de minister, nu dat feit daar is, om een schikking te treffen, net als in juli 1991? Zo niet, waarom niet?

De minister heeft over de motie-Schuurman gezegd dat hij de aanneming daarvan ontraadt. Als die motie toch wordt aangenomen, wat gaat de minister daar dan mee doen?

Ik ben verder een beetje verbaasd over de werkwijze van de fractie van de VVD rond dit wetsvoorstel. Zowel in de schriftelijke voorbereiding als in zijn bijdrage vorige week liet collega Ginjaar op overtuigende wijze weinig heel van de prestatiebeurs. Tijdens de behandeling vorige week wilde hij echter niet duidelijk maken of zijn fractie de wet zou steunen. De volgende dag stond echter in de krant dat de Senaat akkoord gaat met de prestatiebeurs. De VVD-fractie kon na het debat kennelijk wel die duidelijkheid geven die wij tijdens de behandeling hier moesten ontberen. Ik houd daar niet van. Ik vind dat parlementair ook een onzuivere gang van zaken. Het debat wordt hier gevoerd. Je hoort hier je positie te betrekken, zodat anderen daarover met je kunnen discussiëren. Als je dat niet doet, eindigt de discussie wat dat betreft met niets. Als die positie pas bij de stemverklaringen wordt betrokken, wordt de Kamer de mogelijkheid ontnomen om daarop te reageren. Dat is mij al eerder overkomen. Ik wil dat vandaag niet en vandaar deze actie.

Dan nog iets over de uiteindelijke keuze van de VVD-fractie. Natuurlijk heb ik er enig begrip voor dat je als regeringspartij minder ruimte hebt. Ik sla dan ook met enig vermaak, maar soms ook met treurnis, de omme-

zwaaien gade die respectievelijk PvdA, VVD en ook D66 de afgelopen maanden hebben gemaakt. Maar toch: als je al weet dat je voor een wetsvoorstel moet stemmen, zou de teneur van je verhaal iets anders moeten zijn. De teneur zou dan iets meer getemperd moeten zijn. De geloofwaardigheid wordt toch tamelijk dun als je een wetsvoorstel absoluut niets vindt, daar ook overduidelijk blij van geeft, maar er uiteindelijk toch, om moeilijkheden te voorkomen, voor stemt. Nogmaals, ik hoor dat liever allemaal in het debat en niet in een stemverklaring.

□

Minister **Ritzen**: Voorzitter! Ik stel het bijzonder op prijs dat ik nog de gelegenheid heb om de fractie van GroenLinks over de streep te trekken, want ik neem aan dat de vragen daarvoor zijn bedoeld.

Wij overwegen wat betreft het kort geding geen schikking. In tweede termijn heb ik al aangegeven dat ik via de landsadvocaat zou laten weten dat de argumentatie in de brief die ik heb ontvangen niet overtuigend is. De inhoud van de brief is dus geen reden om het standpunt ten aanzien van de invoering van de prestatiebeurs te wijzigen. De argumenten met betrekking tot het waarom niet, zijn wat mij betreft in tweede termijn al voluit aan de orde geweest.

Over de motie-Schuurman heb ik twee dingen gezegd. Ik heb de aanneming van de motie-Schuurman in een bepaalde vorm ontraden. Vervolgens heb ik er twee dingen aan toegevoegd. Die wil ik nog even onderstrepen. Ik ontraad de aanneming van de motie in absolute zin, omdat die niet op alle punten duidelijk is. Ik heb er twee verduidelijkingen aan toegevoegd. Het gaat in de eerste plaats om een onderzoek. Wat dat betreft ga ik er voorlopig van uit dat die niet leidt tot budgettaire consequenties. Het allerbelangrijkste punt is echter dat het geen novelle inhoudt. Als zodanig zal de motie wel worden uitgevoerd.

De beraadslaging wordt gesloten.

De heer **Luteijn** (VVD): Voorzitter! Ik wilde niet reageren op de opmerkingen van de heer De Boer, omdat ik die niet echt ter zake doende vond. Ik zie daar echter wel aanleiding in om nog eens met mijn fractie te

overleggen over de vraag hoe wij onze stemverklaring zullen formuleren. Daarvoor vraag ik om een schorsing van enige tijd. Misschien kunnen wij de stemming direct na de lunchpauze houden.

De heer **Schuyter** (D66): Voorzitter! Ik steun het voorstel van de heer Luteijn. Ook wij willen graag nader beraad.

De **voorzitter**: Ik stel de Kamer voor, dit voorstel te volgen en direct na de lunchpauze te stemmen over dit wetsvoorstel en de daarbij behorende moties.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over **het voorstel van de Huishoudelijke Commissie tot Wijziging van het Reglement van Orde van de Eerste Kamer der Staten-Generaal (EK nr. 215)**.

De **voorzitter**: Deze stemmingen zijn voor de Eerste Kamer, die geen amendementsrecht heeft, een interessante exercitie. Uw voorzitter zal proberen om u daar goed doorheen te loodsen.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

□

De heer **De Boer** (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben niet aan de plenaire behandeling meegedaan. Wij hebben de discussie aangehoord. Wij hebben ons laten overtuigen door de argumentatie van de Huishoudelijke commissie. Wij zullen tegen alle amendementen stemmen.

□

De heer **Holdijk** (SGP): Voorzitter! Sprekende namens de fracties van de RPF, het GPV en de SGP merk ik op dat ook wij niet aan de plenaire behandeling hebben deelgenomen. In de commissievergadering hebben wij ons over een enkel amendement positief uitgelaten. Tegenover andere hebben wij een neutrale positie ingenomen. Gehoord de discussie deze morgen zullen onze fracties alleen voor het amendement op stuk nr. 215m stemmen. Over de amendementen op de stukken nrs. 215i en 215k het volgende. Wij

Holdijk

hadden reeds bedenkingen tegen de slotzin van de toelichting, maar nu die in de discussie nog meer gewicht heeft gekregen dan die al leek te hebben, is dat voor ons een reden om onze stem daar niet aan te geven.

□

De heer **Postma** (CDA): Voorzitter! De CDA-fractie heeft niet deelgenomen aan de discussie van vanochtend. De discussie was ook reeds gevoerd in de betreffende commissie, die van Binnenlandse Zaken. Wij zullen onze stem geven aan de ingediende amendementen.

□

De **voorzitter**: Ik stel voor, te stemmen bij zitten en opstaan.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt artikel I.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen dit artikel hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het amendement-Van den Berg (stuk nr. 215i).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, D66, de SGP, het GPV, de RPF en GroenLinks tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

In stemming komt artikel 12, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Van den Berg (stuk nr. 215i).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, D66, de SGP, het GPV, de RPF en GroenLinks tegen dit gewijzigde artikel hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde artikel II.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit gewijzigde artikel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt artikel III.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit artikel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komen het eerste en tweede lid van artikel 21.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het eerste en tweede lid van artikel 21 met algemene stemmen zijn aangenomen.

In stemming komt het amendement-Van den Berg (stuk nr. 215l) tot het doen vervallen van het derde lid van artikel 21.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van D66, de SGP, het GPV, de RPF en GroenLinks tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde artikel IV.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit gewijzigde artikel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komen de artikelen V t/m IX.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze artikelen met algemene stemmen zijn aangenomen.

In stemming komt het eerste lid van artikel 55.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het eerste lid van artikel 55 met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt het amendement-Talsma (stuk nr. 215m).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks en van de fractie van het CDA het lid Zijlstra tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

Artikel 55, tweede t/m vierde lid, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Talsma (stuk nr. 215m), wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde artikel X.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit gewijzigde artikel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komen de artikelen XI t/m XXXIII.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze artikelen met algemene stemmen zijn aangenomen.

In stemming komt het amendement-Van den Berg (stuk nr. 215k).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, D66, GroenLinks, de SGP, het GPV, de RPF en van de fractie van het CDA het lid Zijlstra tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

De heer **Pitstra** (GroenLinks): De heer Zijlstra van het CDA heeft tegen gestemd. Hoeveel leden hebben voor het amendement gestemd?

De **voorzitter**: Zelfs zonder de heer Zijlstra hebben de fracties van CDA en PvdA een meerderheid.

In stemming komt artikel XXXIV, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Talsma (stuk nr. 215k).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit gewijzigde artikel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het voorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Na de lunchpauze is aan de orde de stemming over het wetsvoorstel inzake de studiefinanciering en daarna het onderzoek van de geloofsbrieven voor de nieuw benoemde Kamer.

De vergadering wordt van 13.02 uur tot 14.00 uur geschorst.